Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens uppgift är att med stöd av vetenskap och praktisk erfarenhet till samhällets gagn främja jordbruk och skogsbruk samt därtill knuten verksamhet. Akademien instiftades år 1811 på initiativ av Karl XIV Johan och startade sitt arbete den 28 januari 1813.

Stipendiater efterlyses!

Uppmuntra någon med ett stipendium – 100 000 kr, ur

Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö

Bästa kollega!

Vi inbjuder dig, som ledamot i KSLA och/eller verksam inom forskning, teknisk utveckling och företagande, att föreslå lämpliga mottagare av stipendier från *Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö* för år 2027.

Stiftelsens ändamål är att *främja forskning, teknisk utveckling och företagande, som bidrar till uthålligt nyttjande av naturresurserna och bevarande av biologisk mångfald*. Stipendiet ska användas för uppmuntran och framåtsyftande verksamhet och har företrädesvis tilldelats yngre forskare, som är verksamma i Sverige.

Stipendierna, som är på 100 000 kr, kommer att delas ut av Konungen på Slottet någon gång i maj 2027. *Bra förslag har en god chans att beviljas!*

Förslag till mottagare av stipendium inom KSLA:s verksamhetsområde mejlas till KSLA, akademikoordinator Marie Stenbeck, marie.stenbeck@ksla.se *senast den 11 januari 2027*.
Frågor besvaras av ledamöterna i nomineringskommittén, för kontaktuppgifter v.g. se nästa sida.

För att underlätta för er och för fondens styrelse bifogar vi som modell *ett modifierat exempel på beviljat stipendium* samt stiftelsens kriterielista vid val av förslag till mottagare.

Med vänlig hälsning

Peter Normark
Akademiens sekreterare och vd

Exempel till hjälp för förslagsskrivare

Följande KSLA-nomineringar har erhållit stipendier de senaste tre åren

År 2026:
Risker och övervakning av PFAS i köttproduktionen
Nya metoder för att säkra kvaliteten på våra naturvatten
Utveckling av gårdsnära foderanalys för ökad resurseffektivitet i mjölkproduktion
Plast – dags för ett globalt bindande miljöavtal

År 2025:
Mikrobiell medicin för svenskt växtskydd
Dinaosauriernas födointag, klimatförändringar och utveckling mot global dominans
Rems-odling för biologisk bekämpning av skadeinsekter och ogräsfrö på åkermark
En ny art av lax i Sverige – hur kommer den påverka vår Atlantlax och öring?
Biobaserade processer för hållbar metallåtervinning

År 2024:
Mindre mjölkgårdar behövs för en hållbar livsmedelsförsörjning
Biologisk bekämpning av Fusarium-arter som orsakar axfusarios på spannmål
Urintorkning för produktion av gödsel i låginkomstländer
Målsökande bekämpningsmedel

Förslagen till mottagare av stipendiet 2027 ska innehålla förljande

Motivering till stipendiet ska vara *på svenska*, kortfattad (inte mer än en A4-sida) och innehålla:

a) kort titel, föreslagen stipendiat, födelse- och disputationsår, institutionstillhörighet, e-postadress, telefon
b) motivering och kort presentation av stipendiatens meriter
c) miljörelevans med anslutning till stiftelsens ändamål
d) plan för hur stipendiet skall användas
e) förslagsställarens namn, institutionstillhörighet, e-post och telefon

Förslag till mottagare av stipendium inom KSLA:s verksamhetsområde sänds till KSLA via e-post (marie.stenbeck@ksla.se) *senast den 11 januari 2027*.

Till förslaget bifogas den nominerades meritförteckning, med publikationslista. Ansökan måste vara begriplig även för icke fackkunniga. Pedagogisk och klar formulering är därför av avgörande betydelse.

För att underlätta hanteringen ska förslaget, skrivet i Word bifogas som en bilaga till e-postmeddelandet. Namnge filen med namnet på föreslagen stipendiat, samt Kungafonden, t.ex. ”Anders Andersson Kungafonden.doc”, samt ”Anders Andersson CV.doc”

Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond

Stiftelsen förvaltas av en styrelse med Konungen som ordförande och representanter från KVA, KSLA, IVA och Svenskt Näringsliv. Styrelsen har utsett en arbetsgrupp med en representant från varje organisation, som till sin hjälp har en nomineringskommitté.

Frågor besvaras av ledamöterna i nomineringskommittén:

Professor emerita Agneta Oskarsson, ordförande
KSLA:s representant i styrelsens arbetsgrupp
Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för husdjurens biovetenskaper
Box 7023, 750 07 Uppsala
Telefon 073 6214237
e-post: agneta.oskarsson@slu.se

Professor Ulf Emanuelson
Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för kliniska vetenskaper
Box 7054, 750 07 Uppsala
Telefon 070 2585985
ulf.emanuelson@slu.se

Agronomie doktor, docent Thomas Hahn
Stockholm Resilience Center
Stockholms universitet
106 91 Stockholm
Telefon 073 7078795
e-post: thomas.hahn@su.se

SkogD Jan Fryk
Telefon 070 5169551
e-post: janfryk4@gmail.com

Kriterier för stipendier ur Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond

Miljörelevans är alltid ett villkor.

Styrelsen ser härutöver positivt på om förslag har ett eller flera av följande kännetecken:

- Vara innovativt.
- Utgöra förebild (t.ex. i näringslivet).
- Utgöra initieringsstöd (t.ex. för utprovning av nya idéer eller skapande av nya samarbeten – gärna internationella).

Stipendium till forskare skall normalt avse person som minst doktorerat men kan undantagsvis avse doktorand.

Stiftelsens styrelse är obenägen att belöna:

- Professorer och andra etablerade forskare om stipendiet avser insats inom ramen för personens akademiska profession.
- Person som föreslår stipendium till sig själv.
- Förtjänstfulla insatser, det vill säga att i efterhand enbart uttrycka erkänsla för eller belöna redan utfört arbete.
- Förslag som avser tidigare avslaget förslag, med eller utan reviderat innehåll.

Av förslag skall framgå hur stipendiet/anslaget ska användas.

Exempel på nominering

Gnurfens bevarande och betydelse för skogsproduktionen

Föreslagen mottagare:

FD **Olga Svensson** (f 1995, FD 2023)
Biologiska institutionen, Uppborgs universitet
999 99 Uppborg
E-post: ..... Tel: 0XX-YYYYYY

Motivering: Genetisk utarmning och inavel i en population påverkar individers överlevnad och beteende vid spridningsmönster och val av partner. Förståelsen av dessa processer är av största vikt för att utforma framgångsrika strategier vid bevarandet av hotade populationer, i synnerhet som dessa troligen har stor betydelse för produktionen av de nya trädslagen i skogen. Den skandinaviska gnurfstammen uppgår till ca 500 vuxna djur och är därför klassad som akut utrotningshotad. Genetiska analyser inom ramen för Olga Svenssons doktorsavhandling visar att gnurfen i Skandinavien är fragmenterad i tre isolerade populationer. Risken för utdöende på grund av inavel och slumphändelser är därmed avsevärt större än man tidigare trott.

Olga Svensson vill klargöra hur denna fragmentering påverkar gnurfens biologi, och i samband därmed utarbeta alternativa modeller för skogskötsel i gnurftäta delar. Moderna molekylära tekniker såsom genetisk ”fingerprinting”, både på vävnads- och spillningsprover, kommer att användas för att följa gnurfens partnerval, rörelsemönster och spridning. Resultaten av dessa analyser skall användas för att öka effektiviteten i bevarandearbetet, samt bedöma konsekvenser för skogsskötseln.

Olga Svensson genomförde sin forskarutbildning på ett utmärkt och självständigt sätt. Hennes arbete har redan resulterat i ett tiotal publikationer i framstående vetenskapliga tidskrifter, och hon är mycket väl lämpad för en fortsatt forskarkarriär. Hennes arbeten kommer med stor sannolikhet att få betydelse för skogsproduktionen, framförallt i södra Sverige.

Ett stipendium kommer att användas för fältprovtagningar och DNA-analyser, samt för att besöka en ledande forskargrupp i gnurfernas hemland.

Förslagsställare:

Professor Sven Svensson
Biologiska Institutionen, Uppborgs universitet
E-post: ..... Tel: 0XX-ZZZZZZ